

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2023 - 2025

Podľa § 18 ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Podhradík na roky 2023 – 2025 (ďalej len „Stanovisko“).

Pri spracovaní Stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 a návrhu rozpočtu na rok 2023, a to z hľadiska zákonnosti, z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia. V neposlednom rade som vychádzal aj z praktických skúseností hospodárenia obce. Zároveň som porovnal schválený rozpočet na rok 2022 s návrhom rozpočtu na rok 2023.

Zákonný rámec, tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Zákonný rámec rozpočtu obce je ukotvený v zákone o obecnom zriadení, zákone č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) a zákone č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Základnou úlohou rozpočtu obce je zabezpečenie financovania obce najmenej v troch po sebe nasledujúcich rozpočtových rokoch. Rozpočet obce sa zostavuje ako viacročný rozpočet a programový rozpočet.

Viacročný rozpočet obce sa vnútorne člení na :

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- príjmové a výdavkové finančné operácie (finančný rozpočet).

Rozpočty obcí sa v zmysle zákona zostavujú aj v programovej štruktúre ako **programový rozpočet**. Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. obecné zastupiteľstvo obce do 2000 obyvateľov môže rozhodnúť o neuplatňovaní **programovej štruktúry rozpočtu**.

Obec pri zostavovaní rozpočtu na konkrétny rozpočtový rok vychádza (najmä):

- zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom obcí,
- zo svojho viacročného rozpočtu,
- zo svojich programov koncipovaných najmenej na tri rozpočtové roky.

Obec musí pri zostavovaní rozpočtu vychádzať aj z ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov.

Obec má povinnosť zostaviť rozpočet podľa **rozpočtovej klasifikácie**, a to v súlade s osobitným právnym predpisom, ktorým je zákon č. 523/2004 Z. z. Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy, t. j. aj na obec. V praxi to znamená, že príjmy a výdavky, bežné aj kapitálové, musia byť členené podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom (ďalej aj „OZ“) **záväzný**, pričom rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú iba **orientačné**.

Dodržanie informačnej povinnosti

Podľa § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení: *Obec zverejní návrh rozpočtu obce a návrh záverečného účtu obce najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce;...*

Po kontrole dodržania tohto zákonného ustanovenia môžem konštatovať, že dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce **bola splnená** (obecné zastupiteľstvo naplánované na deň 29. 12. 2022, návrh rozpočtu zverejnený dňa 14. 12. 2022).

Návrh rozpočtu – príjmy, výdavky, výsledok hospodárenia

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet na tri po sebe nasledujúce roky 2023, 2024 a 2025, t. j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce.

Viacročný rozpočet na roky 2023, 2024 a 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov na rok 2023 je v celkovom sume **231 517 eur**, z toho

Bežné príjmy	231 517,00	Návrh rozpočtu 2023
Kapitálové príjmy	0	
Finančné operácie	0	
Spolu	231 517,00	

Najväčší podiel na tvorbe bežných príjmov majú spomedzi bežných príjmov *vlastné príjmy daňové*, pričom podiely na daniach v správe štátu sú navrhované v celkovej sume 195 000,00 eur. Na tomto mieste možno badať nárast v porovnaní s minulým rozpočtovým rokom.

Dôležitú skupinu na strane navrhovaných bežných príjmov predstavujú miestne dane. Dane z nehnuteľností sú rozpočtované v celkovej sume 11 500,00 eur, t.j. v rovnakej výške

ako v rámci rozpočtu na rok 2022. Daň z pozemkov je rozpočtovaná v sume 8 000,00 eur a daň zo stavieb v sume 3 500,00 eur.

Významným zdrojom príjmov sú aj poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v celkovej sume 7 510 eur. Tento príjem je taktiež navrhovaný v rovnakej výške ako bol v rámci rozpočtu na rok 2022.

Príjmy z vlastníctva klesli oproti minulému roku zo sumy 6 186 eur na sumu 1 650 eur.

Významným zdrojom príjmov obce sú rôzne ďalšie nedaňové poplatky, najmä správne, administratívne poplatky, či poplatky súvisiace s činnosťou Materskej školy obce Podhradík.

Návrh rozpočtu na rok 2023 nepočíta s kapitálovými príjmami a ani s príjmovými finančnými operáciami.

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu na rok 2023 celkový objem **231 517 eur**, z toho

Bežné výdavky	220 043,00	Návrh rozpočtu 2023
Kapitálové výdavky	11 474,00	
Finančné operácie	0	
Spolu	231 517,00	

Výdavková časť rozpočtu je vnútorne členená podľa rozpočtovej klasifikácie na funkčnú a ekonomickú.

Výdavková časť reflektuje na právnu úpravu vo vzťahu k právnym predpisom na úseku zamestnanosti a na vývoj národného hospodárstva vo vzťahu k roku 2023 – 2025 (t.j. na priemernú mzdu v národnom hospodárstve, ktorá má vplyv aj na stanovenie tarifných plátov a následne platených odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní). Aj preto sú výdavky na tarifné platy a s tým súvisiace odvody zvýšené v porovnaní s minulým rozpočtovým rokom.

Najväčší podiel na strane bežných výdavkov predstavuje hlavná kategória č. 6 ekonomickej klasifikácie. Najväčší podiel na vlastných výdavkoch v rámci činnosti a chodu obce predstavujú výdavky na mzdy a platy a s tým súvisiace odvody do poisťovní.

Významnými výdavkami v rámci bežného chodu obce sú aj výdavky na energie (632001), kde je možné badať nárast v porovnaní s minulým rozpočtovým rokom.

Ďalšími významnými výdavkami, čo do ich výšky, sú najmä výdavky na materiál obce vo všeobecnosti, a to na všeobecný materiál (633006), na všeobecné služby (637004), na špeciálne služby (637005), výdavky súvisiace s nakladaním s odpadmi, výdavky súvisiace s verejným osvetlením, výdavky v rámci kultúrnych služieb (v rámci tejto položky sú významnou položkou výdavky súvisiace s konkurzmi a súťažami).

Pokles je možné badať pri výdavkoch na odmeny na základe dohôd o vykonaní prác zo sumy 4 000 eur na sumu 2 500 eur.

Významnými položkami v rámci bežných výdavkov sú výdavky súvisiace s predprimárnym vzdelávaním, t.j. súvisiace s činnosťou materskej školy v obci.

Kapitálové výdavky sú na rok 2023 plánované v celkovej sume 11 474,00 eur, ktoré súvisia s realizáciou nových stavieb.

Finančné výdavkové operácie na rok 2023 nie sú v návrhu rozpočtu plánované (uvádzané).

Rozpočet bežných príjmov a bežných výdavkov (**bežný rozpočet**) je zostavený ako prebytkový.

Rozpočet kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov (**kapitálový rozpočet**) je zostavený ako schodkový.

Rozpočet **finančných operácií** nie je (na strane výdavkov) zostavený.

Celkový rozpočet obce je zostavený ako vyrovnaný.

ZÁVER

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet na tri po sebe nasledujúce roky 2023, 2024 a 2025, t. j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce.

Rozpočet je zostavený ako vyrovnaný, čo je v súlade so zákonom.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce bola splnená.

Viacročný rozpočet na roky 2023, 2024 a 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet nie je zostavený v programovej štruktúre rozpočtu, pretože obec nevytvára programy rozpočtu.

Ako hlavný kontrolór obce **odporúčam** poslancom obecného zastupiteľstva predmetný **návrh rozpočtu schváliť**.

NÁVRH NA UZNESENIE

Obecné zastupiteľstvo obce Podhradík **berie na vedomie** Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Podhradík na roky 2023 - 2025.

V Podhradíku dňa 23. decembra 2022

JUDr. Róbert Baran
hlavný kontrolór obce